

DPN 5377

Title: विष्णु सहस्रनाम स्तोत्र VIṢṆU SAHASRANĀMA STOTRA

Run. No. 6068

Cat. No. 86

Micro. No.

Subject *hymn स्तोत्र*

Religion: Hindu / Bauddha

Language: Skt. / New. / Nep. / Skt. - New. / Maith. - New. / New. - Nep. / *समाधिवाक्य नेपाल भाषा*
post-colophon in Nepali

Size in cms. 22 x 10.5

Folios ²⁻¹² 10

Lines (in a page) 9

Compl. / Incompl.

missing 1
Chapt. / act /

Author / translator

Scribe / donor *वैकुण्ठनारायण उपाध्याय*

Date: NS / SS / VS / KS 1934

Ruler / place

Script: New. / Dev. / Bhuj. / Ran. /

Illus. :

Material: palmleaf / paper / thyasaphu / *one side yellow*

Condition: fine / damaged by worms, rats, water /

Beginning, colophon, post-colophon :

CENTIMETERS

10

5

0

5

10

15

20

25

CENTIMETERS

20

15

10

5

0

5

10

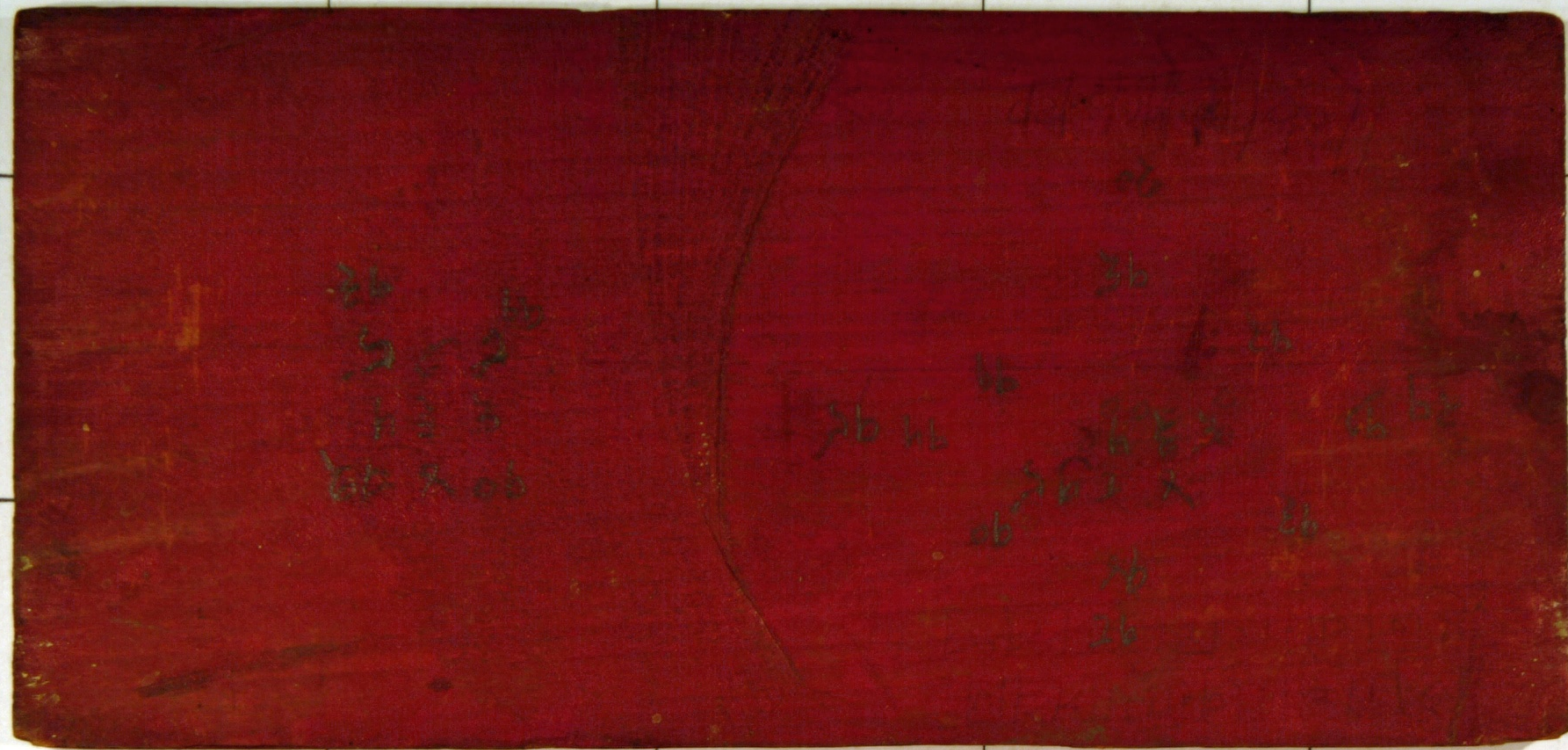
15

20

25

30

CENTIMETERS

यो २
 ॥ एष मे सर्वधर्माणां धर्मो धिक्कृतमो मतः ॥ यज्ञज्ञापुराणी काक्षं स वै रं
 नरः सदा ॥ ८ ॥ परमं महत्तेजः परमं यो महत्तयः ॥ परमं यो महत्तयः परमं य
 : परमं यः ॥ ९ ॥ पवित्राणां पवित्रं यो मंगलानां च मंगलं ॥ दैवतं देवतानां
 च भूतानां योऽव्ययः पिता ॥ १० ॥ यतः सर्वाणि भूतानि भवंत्यादियुगागमे ॥ य
 स्मिंश्च प्रलयं यांति पुनरेव युगक्षये ॥ ११ ॥ तस्य लोकप्रधानस्य जगन्नाथस्य
 भूयते ॥ विष्णोर्नामसहस्रं मे शृणुयादभयाय ह ॥ १२ ॥ या निनामानि गोराणां
 नि विख्यातानि महात्मनः ॥ अधिभिः परिणीतानि निवक्ष्यामि भूयते ॥ १३ ॥
 विष्णोर्नामसहस्रस्य देव्या सोमहान्विताः ॥ हं दोनुष्टुप्पद्या देवो भगवा देवकी
 सुतः ॥ १४ ॥ विश्वं विष्णुर्वषट्कारो भूतभव्यभवत्प्रभुः ॥ भूतकृत् भूतभूतप्रदा भूत

20

त्माभूतभावनः॥१५॥प्रतात्मापरमात्माचउक्तानांपरमागतिः॥अव्ययःपु
 वःसाक्षीक्षेत्रज्ञोक्षरस्वचा॥१६॥योगोयोगविदनेतप्रधानपुरुषेश्वराना
 रसिंहवयुःश्रीमान्केशवःपुरुषोत्तमः॥१७॥सर्वःशर्वःशिवःस्थानुर्भूतादि
 निर्धिरव्ययः॥संभवोभावनोभर्ताप्रभवःप्रभुरीश्वरः॥१८॥स्वयंभूःशंभुरा
 दित्यःपुष्करक्षोमहास्वनः॥अनादिनिधनोधाताविधाताधातुरुत्तमः॥१
 ९॥अश्वमेधोहृषीकेशःपद्मनाभोऽमरं प्रभुः॥विश्वकर्म्मामनुस्त्वष्टास्थ
 विष्णुःस्थविरोऽश्वः॥२०॥अयाह्यःशाश्वतःहृषीलोहिताक्षःप्रमर्दनः॥प्र
 भूतल्लिककुक्षामःपवित्रंभंगलंपरा॥२१॥ईशानःप्राणदःप्राणोज्येष्ठःश्रे
 ष्ठःप्रजापतिः॥हिरण्यगर्भोभूगर्भोमाधवोमधुसूदनः॥२२॥ईश्वरोविक्र

आत्मा
 २

10

मीधन्वीमेधावीविक्रमःक्रमः॥अनुत्तमोऽुराद्वयःकृतज्ञःकृतिरात्मवान्॥
 २३॥सुरेशःशरणांशर्मविश्वरोताप्रजाभवः॥अहःसंवत्सरोब्बालःप्रत्ययःस
 र्वदर्शनः॥२४॥अजःसर्वेश्वरःसिद्धःसिद्धिःसर्वादिरमुतः॥वृषाकपिरमेया
 त्मासर्वयोगविनिःसृतः॥२५॥वसुर्वसुमनाःसत्यःसमात्मासंमितःसमः॥
 अमोघःपुण्डरीकाक्षोवृषकर्म्मवृषाकृतिः॥२६॥रुद्रोवभुशिरावभुवि
 श्वयोनिःशुविश्रवाः॥अमृतःशाश्वतःस्थानुर्वरारोहोमहातयाः॥२७॥
 सर्वगःसर्वविज्ञानुर्विष्वक्सेनोजनार्दनः॥वेदोवेदविदव्यंगोवेदांगोवेद
 वित्कविः॥२८॥लोकाध्यक्षःसुराराध्योधर्माध्यक्षःकृताकृतः॥चतुरात्मा
 वज्रव्यूहश्चतुर्दंष्ट्रश्चतुर्भुजः॥२९॥प्राजिष्ठुर्भोजनंभोक्तासहिष्णुर्जगदादि

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

15

४३

जः अनघो विजयेता विश्वेने पुनर्वसः ॥ ३० ॥ उपेंद्रो वामनः प्रांशुरमोघः शुचि
रुजितः ॥ अतींद्रः संग्रहः सर्गो धृतात्मानियमो यमः ॥ ३१ ॥ वेदो वैद्यः सदा योगी वि
रहमा धवो मधुः ॥ अतींद्रियो महामा यो महोत्साहो महाबलः ॥ ३२ ॥ महाबुद्धिर्म
हावीर्यो महाशक्तिर्महाशुतिः ॥ अनिर्देश्यवपुः श्रीमान्मेयात्मा महादिष्टकः ॥
३३ ॥ महेखासो महीभर्ता श्रीनिवासः सतांगतिः ॥ अनिरुद्धः सुरानंदो गोविं
दो जेविदां यतिः ॥ ३४ ॥ मरीचिर्दमनो हंसः सुपर्णो भुजगोत्तमः ॥ हिरण्यनाभः
सुतपाः पद्मनाभः प्रजापतिः ॥ ३५ ॥ अमृत्युः सर्वदृक् सिंहः संधाता संधिमान्
स्थिरः ॥ अजो दुर्मणः शास्त्राविभुतात्मा सुरारिहः ॥ ३६ ॥ गुरुर्गुरुतमो धामः स
त्यः सत्यपराक्रमः ॥ निमिषो निमिषः सखीवाचस्पतिरुदारधीः ॥ ३७ ॥ अय

आत्मा
३

10

5

णी ग्रामणीः श्रीमान्मायो नेता समीरणः ॥ सहस्रसर्द्धा विश्वात्मा सहस्राक्षः स
हस्रपात् ॥ ३८ ॥ आवर्तनो निवृत्तात्मा संवृतः संप्रतर्दनः ॥ अहः संवर्तको वक्रि
रनिलो धरणीधरः ॥ ३९ ॥ सुप्रसादः प्रसन्नात्मा विश्वधृतिश्च भुविभुः ॥ सत्क
र्त्ता सत्कृतः साधुर्जङ्गुर्नारायणो नरः ॥ ४० ॥ असंख्यो यो प्रमेयात्मा विशिष्टः शि
ष्टकृत्तुविः ॥ सिद्धार्थः सिद्धसंकल्पः सिद्धिदः सिद्धिसाधनः ॥ ४१ ॥ दृषाही दृष
भो विष्टुर्दृषयर्वा दृषोदरः ॥ बर्द्धनो बर्द्धमानश्च विविक्तः शुतिसागरः ॥ ४२ ॥ सु
भजो दुर्द्धरो वाग्मी महेशो वसुदेवसुः ॥ नैकरूपो हृदयः शिपिविष्टः प्रकाश
नः ॥ ४३ ॥ ओजस्तेजो शुतिधरः प्रकाशात्मा प्रतापनः ॥ अहः स्पष्टाक्षरो मंत्रश्च
द्रोऽभीस्करशुतिः ॥ ४४ ॥ अमृतांशुर्भवो भानुः शशविंदुः सुरेश्वरः ॥ ओषधंजग

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

आत्मा
४

नमो ६
अजलः शरभो भीमः समयज्ञो हविर्हरिः ॥ सर्वलक्षणलक्षणो लक्ष्मीवान्स
मिति जयः ॥ ५३ ॥ विशरो रोहता मार्गे हेतुर्दामोदरः सह ॥ महीधरो महा
भागो वेगवानमितासनः ॥ ५४ ॥ उद्धवः सौभरणदेवः श्रीगर्भः परमेश्वरः
॥ करणं कारणं कर्त्ता दिक्कर्त्ता गहनो गुहः ॥ ५५ ॥ व्यवसायो व्यवस्थानः
संस्थानः स्थानदोऽध्वः ॥ परर्द्धिः परमस्येष्टलुष्टः पुष्टः प्रभेक्षणाः ॥ ५६ ॥
रामो विरामो विरजो मार्गे नैयोनयः ॥ वीरः शक्तिमतां श्रेष्ठो धर्मो धर्म
विदुज्जमः ॥ ५७ ॥ वैकुण्ठः पुरुषः प्राणः प्राणदः प्राणवः प्रथुः ॥ हिरण्यग
र्भः शत्रुघ्नो व्याप्तो वायुरधोक्षजः ॥ ५८ ॥ ज्ञानः सुदर्शनः कालः परमेश्वरः
परिग्रहः ॥ ५९ ॥ संवत्सरोदसो विश्रामो विश्वदक्षिणः ॥ ६० ॥ विस्तारः स्थ

वरुणाः प्रमाणं बीजमवययः॥ अर्थो नर्थो महाकोशो महाभोगो महाध-
 नः॥ ६०॥ अनिर्विण्णः स्थविरो भूर्धर्मयुधो महामखः॥ नष्टात्रनेमिनक्ष-
 त्रीक्षमः क्षामः समीरुनः॥ ६१॥ यज्ञं ज्योमहे ज्यश्चक्रतुः सत्रं सतांग-
 तिः॥ सर्वदर्शी विमुक्तात्मा सर्वज्ञो ज्ञानमुत्तमः॥ ६२॥ सुव्रतः सुमुखः
 सुक्ष्मः सुघोषः सुखदः सुरतः॥ मनोहरो जितक्रोधो वीरवाकुर्विदार-
 णः॥ ६३॥ स्वायनः खवशो व्याधीने कात्मानैककर्मकृतः॥ वसरो वस-
 नो वती रत्नगर्भो धनेश्वरः॥ ६४॥ धर्मगुह्यं धर्मकृद्भूमिदसः क्षरमक्षरः॥
 अविज्ञाता सहस्रांशुर्विधाता कृतलक्षणाः॥ ६५॥ गभस्तिनेमिः सत्वस्थः
 सिंहो भूतमहेश्वरः॥ आदिदेवो महादेवो देवेशो देवभृशुरुः॥ ६६॥ उत्त-

आत्मा
 ५

रोगो यतिर्गोप्ता ज्ञानगम्यः पुरातनः॥ शरीरभूतभृजो कृपींशो भूरिदक्षि-
 णः॥ ६७॥ सोमयोः मृतयः सोमः पुरुजित्पुरुसत्तमः॥ विजयोजयसत्यसंधो
 दशार्हः सात्वतां यतिः॥ ६८॥ जीवो विनयिता साक्षी मुकुंदोऽमितविक्रमः॥ अ-
 भो निधिरनंतात्मा महोदधिशायंतकः॥ ६९॥ अजो महार्हस्वाभावो जितमि-
 त्रः प्रमोदनः॥ आनंदो नंदनो नंदः सत्यधर्मा त्रिविक्रमः॥ ७०॥ महर्षिः कपि-
 लाचार्यः कृतज्ञो मेदिनीयतिः॥ त्रिपदास्त्रिदशाध्यक्षो महामृगः कृतांतकृतः
 ॥ ७१॥ महावराहो गोविंदः सुखेणः कनकांगदी॥ गुह्यो गभीरो गहनो गुप्त-
 श्चक्रगदाधरः॥ ७२॥ मेधास्वांगो जितः कृष्णोदरः संकर्षणोऽद्युतः॥ वरुणो
 वारुणो वृक्षः पुष्करक्षो महामनाः॥ ७३॥ भगवान्भगवानंदीवनमाली हला-

20

अधः॥ आदित्यो ज्योतिरादित्यः सहस्रगुणतिसत्तमः॥ ७४॥ सुधन्वारवराः
 परशुर्दारुणोऽविनाः प्रदः॥ दिवस्य कसर्वदृग्वा सोवावस्यतिरयो निजः॥
 ७५॥ त्रिमात्रासामगः सामनिर्वाणं भेषजं भिषक्॥ स न्यासकृच्छ्रमः शांतेति
 द्याः शांतिः परायणः॥ ७६॥ शुभांगः शांतिदः स्वष्टाकुमुदः कुवले शयः॥ गोहि
 तो गोपतिर्गोपावृषभाक्षो वृषप्रियः॥ ७७॥ अनिवर्त्तनिवृत्तात्मा संक्षेपाक्ष
 मकृच्छिवः॥ श्रीवत्सवक्षा श्रीवासः श्रीयतिः श्रीमतांवरः॥ ७८॥ श्रीदः श्रीशः
 श्रीनिवासः श्रीनिधिः श्रीविभावनः॥ श्रीधरः श्रीकरः श्रेयः श्रीमालोकत्रया
 श्रयः॥ ७९॥ स्वक्षः स्वंगः सतानंदो नंदिर्ज्योतिगरोऽश्वरः॥ विजितात्मा विधे
 यात्मा सत्कीर्तिः छिन्नसंशयः॥ ८०॥ उदीर्णः सर्वतश्चक्षुरनीशः शाश्वतस्थि

आत्मा
 ६

10

राभूषयोभूषणोभूतिर्विशोकः शोकनाशनः॥ ८१॥ अर्विष्मानर्वितः कुंभो
 विष्णुद्वात्मा विशोधनः॥ अनिरुद्धोऽप्रतिरथः प्रशुभ्रोऽमित्रविक्रमः॥ ८२॥ का
 लनेमिनिहावीरः शौरिः शूरजनेश्वरः॥ त्रिलोकात्मा त्रिलोकेशः केशवः के
 शिहा हरिः॥ ८३॥ कामदेवः कामपालः कामीकांतः कृतागमः॥ अनिर्देश्य
 वयुर्विष्णुर्वीरिः नंतो धनंजयः॥ ८४॥ ब्रह्मण्यो ब्रह्मरुद्रसा ब्रह्मब्रह्मविद
 र्भनः॥ ब्रह्मविद्ब्रह्मणो ब्रह्मी ब्रह्मशेखरा ब्रह्मप्रियः॥ ८५॥ महाक्रमो महा
 कर्म महातेजामहोरगः॥ महाक्रतुर्महायज्वामहायज्ञो महाहविः॥ ८६॥
 स्रव्यः स्रवप्रियः स्तोत्रं स्तुतिः स्तोतारणा प्रियः॥ पूर्णः पूरयिता पूरणः पु
 ण्यकीर्तिरनामयः॥ ८७॥ मनोजवलीर्थकरो वसुरेता वसुप्रदः॥ वसुप्रदो

5

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

मूर्तिरनघो विमोमय रुद्रयनाशनः ॥ १३ ॥ अनुर्हह रुद्रः स्थलोगुण भृन्निर्गु
 रोगमहान् ॥ अमृतस्वधत्तः स्वाम्यः प्राग्वंशवंशवर्द्धनः ॥ १४ ॥ भारभक्तचित्तो
 योगी योगीशः सर्वकामदः ॥ आश्रमः श्रमणः क्षामः सुयर्णो वायुवाहनः ॥ १५ ॥
 धनुर्धरो धनुर्वेदोदण्डोदमयितादमः ॥ अयराजितः सर्वसहो नियन्तानियमो
 यमः ॥ १६ ॥ सत्त्ववासात्त्विकः सत्यः सत्यधर्मपरायणः ॥ अनिप्रायः प्रियाह
 रप्रियहृत्प्रीतिवर्द्धनः ॥ १७ ॥ विहाय सगतिर्जीतिः सुरुचिर्कृतशुभ्रिभुः ॥ रावि
 विरोचनः सूर्यः सवितारविलोचनः ॥ १८ ॥ अनंतो कृतशुभोक्ता सुखदेनेव
 ब्रह्मोऽग्रजः ॥ अनिर्विहः सदामर्षी लोकाधिष्ठानमजुतः ॥ १९ ॥ सनात्सनात्
 नतमः कविलः कथिरव्ययः ॥ स्वस्तिह स्वस्तिदः स्वस्तिः स्वस्तिभुक् स्वस्तिदः

आत्मा
८

10

5

शिखाः ॥ १९० ॥ अरौद्रः कण्डलीवकी विक्रमूर्जितः शासनः ॥ शक्षातिगः शङ्ख
 सहः शिशिरः शर्वरीकरः ॥ १९१ ॥ अक्रूरः पेशलोदक्षोदक्षिणः क्षमिणां वरः ॥ १९२ ॥
 विद्वत्तमो वीतभयः पुरणपथयणा कीर्तनः ॥ १९३ ॥ उत्तरणो दुष्कृतिहा पुण्याङ्गः
 स्वप्ननाशनः ॥ वीरहारक्षणः शान्तोजीवनः पर्यवस्थितः ॥ १९४ ॥ अनंतरूपोऽन
 तश्रीर्जितमनुर्भयापहः ॥ चतुरस्त्रोगभीरामाविदिशो व्यादिशो दिशः ॥ १९५ ॥
 ॥ अनादिभूर्भुवोलक्ष्मीः सुधीरोरुविरांगदः ॥ जननोजनजन्मादिर्भीमोभी
 मय एकमः ॥ १९६ ॥ आधारनिलयो धाता पुष्यहासः प्रजागरः ॥ उद्भिगः सत्य
 धावारः प्राणादः प्रणवः पणः ॥ १९७ ॥ प्रमाणः प्राणनिलयः प्राणभृत्प्रा
 णजीवनः ॥ तत्त्वतत्त्वविदेकात्मा जन्मभृत्पुनरितिगः ॥ १९८ ॥ भूर्भुवः स्वस्त

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

रुस्तारः सपिता प्रपितामहः ॥ यज्ञो यज्ञपतिर्यज्ञायज्ञांगो यज्ञवाहनः ॥ १९ ॥
 ॥ यज्ञभयज्ञरुयज्ञी यज्ञभृग्यज्ञसाधनः ॥ यज्ञांत रुयगुह्यमन्नमन्ना
 दएववा ॥ १९ ॥ आत्मयोनिः स्वयंजातो वैखानः सामगायनः ॥ देवकीने
 दनः स्रष्टाक्षितीशः पापनाशनः ॥ १२० ॥ शंखभरन्नंदकीचक्रीशोर्गध
 न्वागदागरः ॥ रथांगयागिरसोभ्यः सहस्रहरणा युधः ॥ १२१ ॥ इतीदं की
 र्त्तनीयस्य केशवस्य महात्मनः ॥ नाम्नां सहस्रं दिव्यानाम शेषेण प्रकी
 र्त्तितं ॥ १२२ ॥ यद्दंष्ट्रगुणानि त्वं यश्चापि परिकीर्त्तयेत् ॥ नाशुभं प्राप्नु
 या किं वित्तो मूत्रे हवमानवः ॥ १२३ ॥ वेदांतगोत्रात्मणः स्यात्सत्रियो वि
 जयी भवेत् ॥ वैशेषो धनसम्पदः स्याच्छुद्धः सुखमवाप्नुयात् ॥ १२४ ॥ धर्मा

आत्मा
९

10

5

र्थी प्राप्नुयाद् धर्ममर्थार्थी वार्थमाप्नुयात् ॥ कामानवाप्नुयात् कामी प्रजार्थी वाप्नु
 यात् प्रजाः ॥ १२५ ॥ भक्तिमान्यसदोऽथायशुर्विलसतमानसः ॥ सहस्रं वासुदेवस्य
 नाम्नामेतत्प्रकीर्त्तितं ॥ १२६ ॥ यशः प्राप्नोति विपुलं ज्ञातिप्राधान्यमेव वा ॥ अच
 लां प्रियमाप्नोति श्रेयः प्राप्नोत्यनुत्तमं ॥ १२७ ॥ न भयं क्व विदाप्नोति वीर्यं तेजश्च
 विंदति ॥ भवत्यरोगोऽयुतिमान्वलरूपगुणान्वितः ॥ १२८ ॥ रोगान्ते मुच्यते रोगा
 द्बद्धो मुच्येत बंधनात् ॥ भयान्मुच्येत भीतस्तु मुच्येतापन्न आयदः ॥ १२९ ॥ दुर्गा
 रायति तं रत्नाश्रुपुरुषः पुरुषोत्तमं ॥ सुवन्नामसहस्रेण नित्यं भक्तिपराय
 णः ॥ १३० ॥ वासुदेवाश्रयो मर्त्यो वासुदेवः परायणः ॥ सर्वयाय विश्रुतात्मा र्थ
 निजस्रसनातनः ॥ १३१ ॥ न वासुदेव भक्तानामशुभं विद्यते क्वचित् ॥ जन्म मृ

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

20

लुजराव्याधिमयं नृपयजायते ॥ ३२ ॥ इमं सवमधीयानः श्रद्धाभक्तिसम-
 न्वितः ॥ पुज्येतात्मसुखक्षान्तिश्रीर्धृतिस्थितिकीर्तिभिः ॥ ३३ ॥ न क्रोधो न च मा-
 त्सर्यं न लोभो नाश्रुभामतिः ॥ भवंति कृतपुण्यानां भक्तानां पुरुषोत्तमो ॥ ३४ ॥
 ॥ शौः सचंद्रार्कनक्षत्राखंडिशो भूर्महोदाधिः ॥ वासुदेवस्य वीर्येण विधत्ता
 निमहात्मनः ॥ ३५ ॥ स सुरासुरगंधर्वसयक्षोरगराक्षसां ॥ जगद्धशेवर्त-
 ते दंष्ट्रस्य सचरावरं ॥ ३६ ॥ इन्द्रियाणि मनो बुद्धिः सन्त्यंते जो वलं धृतिः ॥ वा-
 सुदेवात्मका न्याहुः क्षेत्रः क्षेत्रज्ञ एव च ॥ ३७ ॥ सर्वा गमानामाचारः पथमं
 परिकल्प्यते ॥ आचारः प्रभवो धर्मो धर्मस्य प्रभुरच्युतः ॥ ३८ ॥ त्रययः पि-
 तरो देवा महाभूतानि धातवः ॥ जंगमा जंगमं चैव जगन्नारायणो ज्वं ॥ ३९ ॥

आत्मा
 १०

10

योगो ज्ञानं तथा सांख्यं विद्या शिल्पादिकर्म च ॥ वेदाः शास्त्राणि विज्ञानमे-
 तत्सर्वं जनार्दनात् ॥ ४० ॥ एको विष्णुर्महद्भूतं पृथग्भूतान्यनेकशः ॥ त्रीन्
 लोकान् व्याप्य भूतात्मा भुंक्ते विश्वभुगव्ययं ॥ ४१ ॥ इमं सवमधीयानो विष्णो-
 र्वासेन कीर्तितः ॥ पठेद्यद्देवस्य सूर्यः श्रेयः प्राप्नुयुस्सुखानि च ॥ ४२ ॥ विश्वेभ्य-
 रमजं देवं जगतः प्रभवाय यः ॥ भजंति ये पुष्कराक्षं न ते यांति परां भवं ॥ ४३ ॥
 ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनिकपर्वणि श्रीविष्णोः सहस्रनाम-
 स्तोत्रं शुभम् ॥ ॥ संवत् १८३४ सालमिति आषाढ कृष्ण ७ तमे तिथि
 कुरु विष्णुसहस्रनामसप्तश्लोकी नारायणाय नमः ॥ ॥
 स्तितं ददौ ॥ शुभम् ॥

आत्मा
 ११

0

5

10

15

20

25

30

CENTIMETERS

८६ विष्णुसहस्रनामस्तोत्र

20

15

10

5

0 cms.

5

10

15

20

25

30

10

5

0

5

10

15

20

25

CENTIMETERS

